

ABONAMENTUL
 Pe un an . 24 Cor.
 Pe jum. an . 12 c
 Pe 1 lună . 2 c
 Nrul de Duminică
 Pe un an 4 Cor. — Pen-
 tru România și America
 10 Cor.
 Nrul de zi pentru Ro-
 mania și străinătate pe
 an 40 franci.

TRIBUNA

REDACTIA
 și ADMINISTRAȚIA:
 Deák Ferenc-utca 20.
 —
 INSERTIUNILE
 se primesc la adminis-
 trație.
 Manuscripte nu se îna-
 poiază.
 Telefon pentru oraș și
 comitat 502.

Lupta deputaților noștri.

(*) Deputații noștri au la activul lor cam-
 panii duse cu bărbăție și pricepere. Ni-s'a
 dat adesea prilejul plăcut să-i laudăm. O
 luptă mai inteligentă și mai energică rar
 s'a dat însă în parlamentul țării, ca și lupta
 ce clubul naționalităților o poartă împotriva
 revizuirii regulamentului. Mai bine d'o lună
 ei stau singuri și *toți* în foc, înfățișând lupta
 unei trupe care deși mică și înconjurată din
 toate părțile de dușmani, apără cu înverșu-
 nare fiecare palmă de teren.

Cu drept cuvânt. Pentru că ei își dau
 seama pe d'oparte de însemnătatea luptei
 ca mijloc de educație a poporului: *pilda
 bună este adică cel mai cu efect percept de
 educație*, — pe de altă parte sunt în clar
 și cu ținta la care tinde guvernul înăsprind
 regulamentul dietei. Rând pe rând, deputații
 naționaliști au dovedit că se intenționează
 proclamarea unui *absolutism parlamentar*,
 propriu a sufoca orice manifestație de gân-
 dire neplăcută guvernului. Iar în fața decla-
 rațiunilor categorice ale celor doi ministri,
 Apponyi și Andrassy, că regulamentul aspru
 trebuie îndeosebi pentru înfrânarea naționa-
 lităților, — clubului parlamentar al naționa-
 lităților i-se impunea acest răspuns demn:
 lupta cea mai înverșunată. Cu vorbe dulci
 și cu atitudini în doi peri niciodată nu o
 să-i câștigăm pe unguri. Lor nu le impune
 decât forța și în nici un caz coaliția nu a
 crescut la școala echității, ci a răzbit la pu-
 tere numai exhaustând toate mijloacele și

apucăturile parlamentare și extraparlamen-
 tare, ba chiar a abuzat de ele. Unui gu-
 vern compus din astfel de elemente și cu
 astfel de evanghelie, hotărît: numai creân-
 du-i greutate, i-se poate impune cineva.

Ca număr, deputații naționaliști nu s de-
 stui pentru a face obstrucție tehnică. Sunt
 însă, în schimb, o selecțiune nu numai a
 trei națiuni cu înalte însușiri, ci și compa-
 rândându-i cu masa mare a deputaților ma-
 ghiari, ei se disting. Vorbirile ce au roșit
 ar face podoaba oricărui parlament apusean.
 Aceasta au constatat-o chiar unii deputați
 unguri dintre cei distinși.

Dar cum bine a observat unul dintre na-
 ționaliști: actuala majoritate n'a onorat
 aceste virtuți. Dimpotrivă, au văzut că în
 loc să adopte vre-o propunere admirabil
 motivată, ori să abandoneze măsuri comb-
 ătate temeinic de naționaliști, biroul dietei
 și întreaga majoritate a fost d'o revoltă-
 toare insolentă. Au fost îndrumați la ordine
 fără nici un motiv, li-s'a detras cuvântul în
 chip volnic și sub pretexte perverse (când
 cu subscrierea numelor *românește!*), s'au
 iscat scandale, ba după cum arată dl dr.
 Lucaciu, însuși viceprezidentul, spadasi-
 nul Rakovszky, a căutat să dea semnalul unei
 terorizări selbatice.

Toate acestea însă n'au descurajat pe
 deputații naționaliști, ba ei și au strâns rân-
 durile cu atât mai tare, alergând *toți* la
 Budapesta și făcând chestie de ambiție să-și
 ia fiecare partea ce i-se cuvine din lupta
pentru drepturile poporului.

Cum foarte frumos a dovedit deputatul

Radnei, în vorbirea sa de Sâmbătă, revizui-
 rea se face *pentru a înăbuși voința popo-
 rului și dreptul de control asupra celor dela
 putere.* Se intenționează mai presus de toate
 crearea unor mijloace de a înăbuși orice
 luptă parlamentară, orice împotrivire în caz
 — care de sigur va urma în scurtă vreme
 — *când guvernul va veni cu proiectul de
 lege asupra sufragiului universal.*

Și importanța luptei deputaților noștri
 asta este: ei țin să-și păstreze terenul pen-
 tru campania viitoare, *cea decisivă*, iar guver-
 nul, masa mare a coaliției, caută să-i
 scoată din pozițiuni tocmai pentru a-și a-
 sigura viitorul, pentru a se pune la adăpost
 de lovituri ce ar putea produce zguduiri.

Naționalitățile sunt azi singura opoziție
 serioasă în țară. Cu dizidenții nu-și prea
 bate guvernul mult capul, știind că în che-
 stia sufragiului universal banda lui Nagy
 György nu o să-i facă greutate, ci din contră, o
 să stăruie pentru măsuri cât mai aspre îm-
 potriva naționalităților. Croații iarăși nu o
 să-i poată face atunci greutate, deoarece le-
 gea electorală din Ungaria nu-i privește.

Ar rămâne deci pe teren singuri națio-
 naliștii, cari să ducă lupta până în pânzele
 albe, împotriva proiectului reacționar ce
 prepară guvernul în chestia reformei electo-
 torale, proiect care cu greu s'ar mai putea
 rezuma într'un *singur* articol, ca pragma-
 tica privitoare la căile ferate croate, ori în
 trei articole, ca actualul proiect în dis-
 cuție.

Și dacă acum nu au rușine de lumea
 mare, atunci când e vorba d-o reformă fă-

FOIȚĂ ORIGINALĂ A „TRIBUNEI“.

„Convorbiri de Luni“.

— Rândunica. —

...Quand je voyais dans les nues
 Les hirondelles revenues,
 Chaque printemps, j'ai bien pleuré...
 François Coppée.

Acu o lună au plecat din Saint-Denis dela Réu-
 nion. La Capricorn începuseră ploile și vânturile
 oceanice.

Se strânsură atunci sgrebulite — o familie în-
 treagă — pe sârmele unei fregate franceze din
 port și se sfătuiră asupra călătoriei. Puii crescuse-
 ră, sburau bine și de o lună făceau dese exer-
 ciții între Saint-Denis și Madagascar. Culburile
 lor erau, unele sub cupola reședinței franceze,
 altele în turla unei bisericuțe catolice zidită de
 mult de niște emigranți bretoni, iar altele sub
 streșinile unor colibe de pescari.

Se sfătuiră mult. A doua zi își dresură cu be-
 țigașe și cu lut fragedele culburi, ca să țină până
 la întoarcerea soarelui la Capricorn. Deteră apoi
 o rață prin Saint-Denis, sburară în insulă, își
 luară rămas bun dela câmpiile Reunlunej, iar în-
 tr'o Sâmbătă de dimineață se adunară — cum le
 fusese vorba — pe turla bisericuței bretone și
 când clopotul sună Angelus, zăriră pe poteca
 Latanierilor, tricornul bătrânului abate, își aduseră
 aminte de >mesele< lui, pe cari le ascultau sme-
 rite, stând înșirate pe rama ferestrelor deschise,
 se uitară apoi peste Saint-Denis de la Réunion,

ciripiră o rugăciune, desfăcură aripile și porniră.
 O familie întregă: rândunica cu cei trei pușori
 al ei și un stol de rude.

Nici unul din cei trei pușori, nu călătorise.
 Rândunica le spusese multe despre frumusețea
 drumului.

— >E frumoasă călătoria noastră, pușorii ma-
 mei, dar e grea și primejdioasă. Oceanul e mare
 iar pe continent sunt uneori furtuni năpraznice...<

Și când stăteau cislă pe catarguri de corăbii,
 ea le povestea minuni despre atâtea și atâtea, dar
 mai ales despre Mitylene care doarme cu numele
 ei grec într'o insulă de idilă și despre grădina
 Ceraganului cu Aziadea cea frumoasă.

— >Și e departe mamă Mitylene și fata cea
 frumoasă, — întrebau pușorii?<

— >Departe mamă, departe, răspundea rându-
 nica. Întăriți-vă la sbor și când razele soarelui vor
 cădea pieziș la Capricorn, pornim cu toții într'a-
 colo.

Și pușorii alergau în văzduh, ca niște ful-
 gere negre, veseli c'au să vază Mitylene, Cera-
 ganul și pe Aziadea înflorind rozele cu sărută-
 rea ei...

Cu gândul la ele, visau noaptea și uneori tre-
 săreau din vis; iar când mama li întreba: >Ce
 e? Ați visat ceva?< puii răspundeau vârându-și
 capul sub aripioara caldă: >grădina Ceraganului...<

Ce frumoasă fu dimineața plecării lor!

Un marinar de pe bordul unui vas francez cu
 mâna streșină de asupra ochilor, se uită lung
 după ele. Il lăsară cu lacrimi. Bătrânul corăbier

se gândia că stolul călător va trece poate și pe
 la Bastia în Corsica cea aspră: pe-o coastă roșie
 de-acolo, între dafini sălbatici, e casa și mormân-
 tul tinereții lui.

Saint Denis dela Réunion se înecă repede în
 lumina de mătasă a Oceanului. Tălară Madagas-
 carul pe la miez-noapte și cu-o iuțea fulgeră-
 toare porniră peste canalul de Mozamba.

Seara poposiră într'un port din Comore. Dor-
 miră obosite pe lanțurile unei corăbii portugheze.
 Numai rândunica noastră nu nchise ochii toată
 noaptea: ardeau niște tufișuri departe și marinarii
 citeau din căătorile lui Jérôme Paez.

Dimineața porniră peste Mozamba lăsând Co-
 morele în flacăra răsăritului, care roșise Oceanul,
 ca și cum s'ar fi prelins peste el, sângele din
 rana unei păsări năpraznice.

Ajunseră pe continent și se opriră într'un sat
 de cafrii, cu colibe de stuf, înăbușite de arbori
 bătrâni.

Acolo ascultară tamburele păstorilor de capre,
 ciripitul bengailor, țipătul păunilor și la globul
 roșu al lunii ridicat dintr'o pădure de boababi
 și de latanieri, văzură de pe marginea unei pi-
 roge părăsitate pe care dormiră noaptea, toată fecia
 unul lac sălbatic cu liane și cu stușișuri de
 bambă... Alizeele legăneau culburile papagalilor și
 hamacurile păunilor cu tene de pietrii scumpe.
 Șerpi cu solzi de lumină, fluerau pe treștiile de
 argint. Pologuri de raze se lăsau din crengile
 copacilor pe oglinda de scantei a lacului. O gi-
 rafă spăriată se adăpă de pe țărni și boabe de
 mărgăritar li picau din gură. Cafrul bărbos o
 pândea cu arcul dintr'un rug.

găduită de M. Sa și introdusă deja, cei din coaliție, ori cât de nerușinați ar fi, o să se jeneză când naționaliștii o să-i demascheze și o să-i dovedească *reacționari tot cu tendințele și apucăturile din evul mediu.*

Iată ceace vor să împiedece, forțând proiectul de revizuire contra căruia deputații noștri duc luptă înălțătoare.

Statificarea școalelor naționaliste. Cu aducerea în vigoare a legii școlare de extirpare fiara începe să și inflișă tot mai adânc gh'arele în corpul școalelor noastre. Ministrul de culte și instrucțiune adică plănuește deocamdată statificarea școalelor naționaliste de pe teritoriul comitatelor locuite de slovaci: Árva, Turócz, Liptó, Nyitra și Presburg. Ministrul intenționează că speșele împreunate cu acest scop să le prelimizeze în bugetul anului viitor.

Adică tu să-i plătești să te maghiarizeze. Așa dreptate numai în — Ungaria.

Emblema ungurească în școalele populare. După tablitele cu inscripția ungurească se împărțesc acuma în toate părțile țării *»embelele naționale«* cari vor fi atârinate pe perete, înăuntrul școalei. Primele rândunici ale sfintei idei au sosit din palatul ministerial în Alsókubin, de unde s'au răspândit peste întreg comitatul Árva. Ca comedia să fie mai mare și patrioții să se facă mai de răs au însoțit embelele cu table de perete *»Hymnusul«*. *»Bud. Hirlap«* ocupându-se despre această *»nouă înfrumșetare a școalelor«* scrie cu mare emfază: *»Noua lege școlară ordonează, ca fiecare școală populară să fie provăzută cu emblema națională, ca astfel elevul în tot timpul învățării să aibă înaintea ochilor săi chipul unității statului național maghiar«. Despre tablele de perete *»trei-culore numitul organ scrie că »sunt niște unelte puternice pentru deșteptarea simțului patriotic și nobil în sufletul școlarului«.**

De geaba-l toată truda coconășilor, dacă nu vești aduce o nouă lege care să dispună ca să se pună emblema națională și la coarnele plugului ori pentru țete la coada oalei, ca așa și după ce împlinesc anul școlii »să o aibă înaintea ochilor«. Că atunci, — dar nici atunci...

»Ce frumoasă e Africa!« zise un puișor și de obosit ce eră, adormi cu capul sub o aripă.

În flacăra lunii dela tropice, proga se legănă toată noaptea între lănele lacului.

Ca prin vis trecură peste stufuliile Uniamulezilor și peste pânza de apă a Nianzel în care clocotesc izvoarele Nilului Sacru.

Văzură soarele în gloria lui, apunând peste Ruvenzori — un munte de foc — și africanii jucând sălbatec la răsăritul lunii în jurul unui palmier aprins.

Un puiu, care nu văzuse vre-odată un astfel de dans, întrebă dacă e ceva și mai frumos de văzut și atunci rândunica îi vorbi țărăși de Memphis, de mospea Amrou, de porțile Damascului, de insula lui Daphnis, de grădina Ceraganului și de Azlădea cea frumoasă.

Dela Nianza, călătorele ținură drumul dealului Nilului sacru, peste vârfurile palmierilor cântători.

Munții lunii înfloreau spre soare-apune... ca grădinile lui Python de Seba în Eghipt.

La equator ținură sfat într'o oază de lei, culcați pe labe dinaintea soarelui care se coborâ ca o minge urlașe de foc în valurile de nisip ale Sudanului.

Gh. D. Mugur.

(Va urma).

„Partida — fără facșă“.

Iar subscrierile nu obligă la nimic!

Dupăce s'a închinat tuturor guvernelor și s'a dat unealtă contra neamului românesc, faimosul Burdea umblă acum cu o nouă *»șmecherie«*: a început *»verbung«* în graniță, să arate, drace-mi-te, ce trecere are în popor și astfel să ajungă te miri la ce nouă — tistie.

Iată ce ni-se scrie din părțile orăvițene:

Am prins lista aceasta dela un membru al antistiei comunale. Antistia comunală lucră pe sub ascuns și nu spune la oameni absolut nimic ci numai îi scrie. Sunt mulți cari nu știu nimic. Până acum sunt 31 de oameni subscriși pe lista ce se află pe masa din casa comunală, din cari unii nici nu știu nimic. Liste sunt mai multe emise prin comună și prin comunele învecinate. Vă rog să faceți un apel către popor să se pazască de apucăturile murdare ale unor oameni ce sunt în stare să-și vândă sufletul de dragul chinejei.

Iată acum și invitarea (în trei limbi) din capul listei:

Invitare pentru a intra în partida constituțională al cercului electoral din Oravița.

Conducătorii partidelor constituționale al cercului electoral din Oravița au hotărât a trimite liste de subscriere către stimați alegători pentru a intra în acesta partidă.

Deci toți alegătorii, cari voiesc a intra în această partidă, sunt din partea conducerii acestei partide al cercului nostru electoral cu stimă rugați, a se subscria în aceste liste.

Taxe dela membri nu se pretinde și subscrierea nu deobliga la nici un contra serviiu.

Preșdinte.

O șarlatanie politică mai cu vârf n'am văzut decât săvârșită din partea lui Kardos Árpád, când cu alegerea dela Beiuș, când a păcălit pe «patrioți».

În acelaș timp organul lui Burdea publică scrisori pline cu laude — *nesubscrise însă* — la adresa partidului constituțional și calomnii la adresa deputaților naționaliști.

Așa nerușinare, mai rar!

Din România.

Legi noi. Iată datele la cari se vor pune în aplicare principalele legi votate de parlament:

La 1 Aprilie: Legea consiliului permanent administrativ, a poliției generale, a jandarmeriei rurale, a monopolului pe cărciumi.

La 1 Mai: Legea casei rurale și a judecătorilor de ocoale.

La 1 Iulie: Legea pentru reorganizarea comunelor rurale.

La 1 Octombrie: Legea pentru permanentizarea infanteriei.

Ofițeri bulgari la Giurgiu. Vineri la ora 4 au sosit în portul Ramadan cu o șalupă bulgărească 7 ofițeri bulgari din Rusciuc sub comanda dlui general Sirlacoff, pentru a întoarce ofițerilor români vizita pe care aceștia le-au făcut-o luna trecută la Rusciuc.

În portul Ramadan au fost întâmpinați de dnii colonel Carigolu, comandantul regimentului 10 cavalerie, maior Ghigorc din același regiment, căpitan Constantin din regimentul 6 roșori Tecuci și dl locotenent Vasilescu, aghiotantul dlui general Căpitanovici, comandantul garnizoanei locale.

Dupăce s'au făcut prezentările ofițerilor bulgari au plecat din portul Ramadan spre Giurgiu. Tre-

când prin dreptul regimentului 5 infanterie li-s'au dat onorurile militare, iar dnii maior Arsenescu și căpitan Popescu, comandantul companiei a 9-a, cari se aflau în fața regimentului, au salutaf.

De aci, s'au oprit la dl gen. Căpitanovici căruia i au dat o vizită.

Pe la oarele 5 și jumătate au trecut la regimentul 10 cavalerie, aci au fost întâmpinați de d. colonel Carigolu și de toți ofițerii regimentului. D. colonel Carigolu a ținut o cuvântare de bună venire, la care a răspuns dl general Sirlacoff în franțuzește, mulțămind pentru primirea ce li-s'a făcut.

După aceea ofițerii bulgari au vizitat cazarma, au fost la popotă, au trecut în curtea regimentului și au azistat la exerciții militare făcute de o repriză din regimentul 10 cavalerie sub comanda dlui sublocotenent Beldiman.

A avut loc apoi exerciții pe bare.

Au trecut apoi în în casino, unde li-s'au servit șampanie.

De aci, ofițerii bulgari au plecat la regimentul 5 infanterie.

Aci li-s'au prezentat toți ofițerii regimentului 29 Dorohoiu care se afla dislocat aci.

Apoi o companie din regimentul 29 Dorohoiu a făcut exerciții militare cu școala de companie.

Dlui general Sirlacoff i-a plăcut foarte mult stânga în prejur românească, care diferă de cea bulgărească.

Ofițerii bulgari s'au arătat foarte satisfăcuți de primirea ce li-s'a făcut.

Ei s'au plimbat cu trăsurile prin oraș.

La ora 7 au plecat din portul Ramadan cu șalupa cu care au venit îndreptându-se spre Rusciuc.

Din străinătate.

Remanierea cabinetului englez. O telegramă semi-oficioasă anunță din Londra, că prim-ministru *Campbell-Bannerman* și-a prezintat regelui din nou abzicerea, în urma boalei îndelungate de care suferă. Abzicerea i-s'a înmănat regelui în Biaritz, Sâmbătă, de către un crainic. *Urmasul lui Campbell-Bannerman* va fi cancelarul erariului *Asquis*. Regele va decide asupra lucrului după reîntoarcerea sa din Biaritz. Atunci vor abzice, de formă numai, toți miniștri ca să se formeze noul cabinet în frunte cu *Asquis*.

Principele Bülow în Achilleion. Principele Bülow, cancelarul imperiului german — după cum scrie semioficiosul *»Militärisch politische Correspondenz«* — după serbătorile Paștilor și după ce va vizita curtea regală Italiană precum și pe papa, la dorința personală a împăratului Wilhelm va merge în Achilleion (insula Corfu).

Situația în Balcani. Reformele rusești și englezești. Conform știrilor diplomatice ce le-a primit Sublima Poartă, marele puteri nu vor accepta proiectele Angliei referitoare la Macedonia, care are de scop numirea guvernatorului suprem din Macedonia, independent de sultan, precum și reducerea numărului trupelor turcești aflate în Macedonia. La Sublima Poartă se crede, că marele puteri pe baza reformelor Rusiei vor ajunge la înțelegere. Aceasta va cauza turcilor bucurie cu atât mai mare cu cât organismul de reforme se va lua în primire de Sublima Poartă.

Sultanul se teme de anarhiști. Iildiz a comunicat plenipotențiarilor diplomați, că în viitor acei indivizi cari la recomandarea plenipotențiarilor li-se permite a cerceta Selamlicul, vor fi examinați. În urma acesteia plenipotențiarilor diplomați nu vor mai cere permisiuni cari și până acum foarte cu greu s'au putut exopera, sau dacă vor și cere vre-odată numai excepțional se va

Cel dintâi atelier de pietre monumentale aranjat cu putere electrică.

Gerstenbrein Tamás

măstru de monumente și pietre de cimitir.

Fabricație proprie din marmoră, granit, seynit, labrador etc., din pietre de mormânt magazina se află în Kolozsvár, Ferencz József-ut 25.

Cancelaria și magazinul central: **Kolozsvár, Dézsma-u. nr. 21, Telefon 662.**

Filiale: Nagyvárad, Nagyzeben, Déva și Bánpatok.

putea elibera câte o permisiune de a vizita Selamlicul.

Se vede, că Sultanul se teme foarte rău de anarhiști.

D'ale fraților din Bucovina.

Ni-se cere publicarea următorului apel adresat către comitetul studentesc din Viena:

Fraților! La căldurosul Vostru apel izvorât din cele mai senine și avântate sentimente naționale ne alăturăm și noi conduși de aceleași ideale și de aceeași dragoste pentru propășirea culturală a neamului nostru.

Idea înființării câtorva catedre la universitatea de aici cu limba de propunere românească nu este numai o dorință, ci o necesitate simțită de întreaga suflare românească din Bucovina care își afirmă dreapta sa pretenziune la o cultură națională.

Prin înființarea unei catedre de istoria românilor la universitatea de aici ni-se dă prilejul de a desprinde de pe buzele unui profesor român în graul nostru obârșia strălucită, luptele crunte întru închegarea neamului nostru, războaiele sângeroase pentru apărarea limbii, moșiei și legii străbune.

Prețindem crearea de catedre de drept la facultatea juridică, pentru a ne putea afirma demnitatea noastră rațională și de a imprimă un caracter mai românesc instituțiilor noastre de drept din Bucovina.

Suntem un popor puțin cunoscut în apusul cultural al Europei, dorim și crearea unei catedre de limba și literatura română la universitatea din Viena, pentru de a ne putea manifesta cultura și aspirațiile noastre în marele concert cultural al popoarelor din apus și a câștiga pentru tinerețea noastră din străinătate într'un centru al științelor un loc de cultivare a limbii și literaturii române.

Aderăm deci din toată inima la întreprinderea aceasta curată românească și avem firma speranță că deputații noștri, călăuziți de aceleași gânduri și sprijiniți de toți românii din Bucovina vor duce-o la bun sfârșit. *Cernăuf*, la 25 Martie 1908. Cu dragoste frățescă. Pentru studențimea română: Silviu Dragomir, Nicu I. Popescu, Ioan Brătianu, Nicolai Cotos, C. de Vlad, Vasile Lițu, Ioan Nisioiu, George Malcinschi.

Maghiarii și germanii.

Sub acest titlu »Budapesti Hirlap« dela 5 Aprilie publică un articol în care rezumază o polemică din revista »Pädagogisches Archiv« din Berlin. Un profesor maghiar a scris adecă un articol în numita revistă, despre preparandiile de stat din Ungaria. Lutz Korodi, cunoscutul profesor și scriitor politic a profitat însă de ocazie și reducând la adeverata lor valoare inexactitățile și laudele proprii ale profesorului maghiar, a făcut un tablou fidel al politicii de maghiarizare din Ungaria, insistând cu deosebire asupra legii școlare alui Apponyi.

Profesorul maghiar a replicat căutând să apere pe ministrul Apponyi, iar cu acest prilej redactorul numitei reviste germane își face și el observațiunile sale.

Aceste sunt cât se poate de puțin favorabile pentru unguri. Pentru că deși el înțelege necesitatea ca elementul german să trăiască în bună pace cu elementul maghiar deopotrivă amenințate de potopul slav, totuși zice că *simpatia germanilor față de unguri a dispărut, iar aceasta din cauza politicii maghiarizatoare și agresive a ungarilor.*

«Budapesti Hirlap» care dă atențiune deosebită scriselor lui Freytag, redactorul revistei germane, caută însă să scuze politica șovinistă, căci de tăgăduit nu o poate, — zicând că marele popor german a ur-

mărit și el în toate și astfel și în școală, în literatură etc., — naționalizarea.

Ungurii fac deci și ei același lucru.

Ba merge mai departe și caută să demonstreze că, ungarimea a adus servicii mari Germaniei, căci în diferite rânduri a slăbit pe Austria și a înlesnit astfel întărirea Germaniei.

Aserțiunea aceasta din urmă e adevărată. Ea caracterizează valoarea prieteniei ungarilor față de Austria. În ce privește însă comparația ungarilor cu politica naționalistă a germanilor, «Budapesti Hirlap» ar trebui să se gândească la fabula cu boul și broasca.

Lucruri slabe.

Invățătorul Simion Todoran din Apahida denunțat la procuror de preotul Moga. — Misiuni populare în Someșfalău. — O firmă de avocat română înată jos. — Un sat nenorocit.

În comuna Apahida există școală de stat zemisilită în urma neînțelegerilor fraților gr.-cat., cu gr.-orientali. Acești din urmă au școala lor bună și învățător calificat. Pruncul gr. catolici însă umbli la școala de stat, căci preotul lor Moga capătă și remunerațiuni, pentru că le propune religia în limba statului, după cum se știe.

Invățătorul român Simion Todoran a voit să l abată pe băieți, ca să nu meargă la școala de de stat, ci să vină la școala lor românească. Fapta aceasta a fost de ajuns preotului Moga, vestitulul concertante dela Bonțide, când cu fuga măgarilor, și a denunțat pe învățător la procuratura din Cluj. A pățit însă cași Dedu cu denunțările dela »Economist«. Procuratura l-a respus denunțarea. Spre dovadă aclud aici deciziunea procuraturii în limba statului (în limba maghiară), cum l-s'a înrânat învățătorului. Rămâne acum să susțină acuza preotul în numele său. Și o va face pentru că are de instructor pe șeful său, care și el se părește pe viață și moarte cu binefăcătorul său.

În zilele acestea am trecut prin someșfalău, comună românească gr.-orientală, lângă Cluj. Era zi de Duminecă. La biserica ungurească rom.-catolică văd stând în ușa *trei preoți* români. Era dl Deianu cu un capelan al său și cu alt preot străin.

Clopotul sună tare și lung. Întreb pe un creștin, că ce se petrece în biserica ungurească? »Țin masuni!« îmi răspunde întrebatul. »Ce masuni?« întreb eu. »Iacă așa spun căzani multe și spovedesc pe cine merge și dau canoane mari, apoi adună bani și drumu cu ei la Cluj.« »Da de mult au început cu masunile?« »Azi e a doua zi, d-le, îmi răspunde creștinul. Un clopot s'a și spart, atâta l-au tot tras și acum numai unul mai cântă.« »Da fost-a cineva la masuni?« întreb eu. »Au fost vre-o zece babe. Acelea s'au spovedit la popa din Gyorfalău, că nu canonește așa rău. Și cu aceasta s'au gătit »masunile«. Acum așteaptă în ușa bisericii să mai rățacească cineva.« »Dar d-voastră nu mergeți?« »Nu d-le, că cunoaștem oamenii, via des la noi, dar numai rele ne fac. Și din românii din Cluj vin mulți ca să se spovedească la noi, că nu le place de popii lor și se plâng de ei.« Din spusele omului am văzut, că »masunile« sunt misiunile populare introduse în tractul Clujului de fostul capelan din Cluj Ștefan Roșian, dar degenerat la »masuni« sub protopopul actual. În mână slabă orice lucru frumos se strică.

Sosesc în Cluj. Când mă întorc către podul de fier îmi bate la ochiu că de pe casa lui Babós, unce era o firmă mare românească: »dr. Amos Frâncu adv.« lipsește firma de tot. S'a mutat Frâncu de aici de nu mai este firma? Întreb pe un prieten cu care eram. Ba nu îmi răspunde, ci a fost ales în comitet la camera advocaților și ungarii l-au pus condițiune să și delature firma românească, ori să o pună în limba statului. El a preferit să o delature. Și pentru aceea lipsește dela locul ei. Sunt unii, de și pe mama lor ar vinde-o pentru un os de ros. Abia alergăm câțiva pași ne întâlnim cu vre-o cinci români dela sate. Auzind, că vorbim românește ne salută cu mult respect, ne întrebă că nu

l-am ști îndrepta la avocatul B. Curioși li întrebăm că ce au de li caută. »Avem un năcaz mare d-lor, satul nostru stă să la lumea în cap Ne-au jucat pentru 1200 coroane plata învățătoarească și acum e să ne vândă și biserica.« Ne-au spus că ei sunt din Teuți. Au cerut comisie ca să cerceteze lucrul, căci ei nu's de vină. Scrisorile pentru acești bani s'au dat la vremea sa la protopopul, ca să scrie la ministrul să li see statul, căci li-s'a promis; s'a scris la consistor de 5 ori în trei ani. De acolo a sosit poruncă la protopop totdeauna să isprăvească, dar aceea a fost pusă sub perină. »Acum vrem să trimitem rugare cu avocat la minister, ca să cerem de acolo dreptate.« Le-am dat statul să nu meargă la avocat, ci să scrie din nou, încă odată la Blaj, că trebuie să le isprăvească. »Nu credem dlor să fie ceva, că la noi nu vedem nici odată pe protopop, suntem părăsiți de tot și înzădar ne plângem. Nu avem învățător căci cel avut s'a dus și ne părește și nu avem cui ne plânge.« »Dar pe alte sate cum stau școlile?« »Ca și la noi domnilor, unde este, este, unde nu-i nu-i. Nime nu le are grijă. Dar sunt mai norocoși, că barem nu li părăsc, ca și pe noi.« I am mângălat pe oameni și ne-am despărțit cu impresiunea, că pe calea aceasta și cu o așa activitate din partea celor puși la frunte, va fi vai de școalele noastre. *Un călător.*

NOUȚĂȚI.

ARAD, 6 Aprilie n. 1908.

— Spre știre. Din cauza sfintei sărbători de mâine, Buna-vestire, numărul proximal ziarului nostru va apărea numai Miercuri la orele obișnuite.

— Convorbirea cu Björnson a corespondentului nostru P. Robescu dela Roma au reprodus-o aproape toate ziarele din România.

— Primejdia »panslavă«. E cunoscut cetitorilor noștri numele capelanului slovac Florian Tomanek, care e luat la goană atât din partea forurilor civile precum și de episcopul Párvy, pentru pretinsă agitație în contra ungarilor. Și cum parohienii țin mult la preotul lor cu care se unesc în toate, fibrăul cercului a trimis în comună opt jandarmi pentru împedecarea orice »agitație panslavă«, care-l trăsneise lui prin creier. Poporul însă n'a dat adăpost jandarmilor, așa că după ce au stat puțin timp în casa primarului comunal au plecat fără nici un rezultat. Pe Tomanek fibrăul l-a mai osândit la 3 zile închisoare pentru »agitație« la alegerile congregaționale din toamna trecută.

— În ședința de ieri a delegațiunilor școalelor centrale române din Brașov scrie »Gazeta« s'au luat câteva importante deciziuni cu privire la ameliorarea stărei materiale a corpurilor didactice dela aceste școli. Conform recerînții noiei legi școlare și ținându-se cont de scumpetea tratului în Brașov s'au stabilit următoarele emolumente pentru un învățător definitiv: leafă fundamentală 1400 cor., bani de cvartir 440 cor. și șase cvinvenii de câte 200 cor. Profesorilor li-s'a votat un adaus de 200 cor., la banii de cvartir, și s'a hotărât întregirea salariilor acelor profesori, cărora nu li-s'a acordat întregirea salariilor din partea statului, în proporția întregirilor dela stat. S'a mai decis reedificarea edificiului școlii comerciale. Cheltuielile se vor urca la vre-o 35.000 cor. Ameliorarea lefurilor învățătorilor și a profesorilor se va face, după aprobarea consistorului, începând cu 1 Septembrie 1907.

— Asentări în sărbătorile sfintelor Paști. Cu durere trebuie să dăm publicității și să ne ridicăm glasul contra ținerii asentărilor din cercul Aradului-nou. Ne pare cumva lucru ciudat, ca forurile politice întru atâta să nesocotească și să lovească în simțul religios al creștinilor români din comunile Fenlac și Secusigiu, punând ziua de asentare pe a doua zi a sfintelor Paști.

Atragem atențiunea și rugăm forurile noastre bisericesti, ca să intervină încă de

cu timpuriu pentru a împiedeca ținerea asen-
tării în aceasta mare și luminată zi. *Tân-
rul fenăcan.*

— *Incă »unul«.* Moșloc Todor originar din
Murăș Oșorheiu și a maghiarizat numele în »Macș
kásl«. A lui să fie! Amin!

— *Un ofițer român distins.* Domnul Ermil
Cosmuș, locotenent al batalionului 12 de pioneri,
actualmente în Alba Iulia a fost decorat cu me-
dalia »Signum laudis«, în aprecierea eminentelor
prestațiuni aduse în serviciul trupelor tehnice.
Aceasta este a treia distincție, pe care bravul os-
taș a binemeritat-o, deja decorat fiind încă cu
ani înainte, ca fraged locotenent cu un ord străin
german »Ordul Ernestin al Casei Duilor de
Saxa-Coburg« și din partea Majestății Sale cu
»Medalia (crucea) de aur pentru merite militare«,
pentru un extraordinar curaj dovedit din prilejul
unor inundații năprasnice. Felicităm din inimă pe
talentatul ofițer și îi dorim un viitor strălucit.

— *Medalia »Răsplata muncii pentru bi-
serică«* cl. I. s'a acordat dlui Iorgu Dumitrăscu,
comerciant din Podul Bărbierului, jud. Dâmbo-
vița (România) pentru că a clădit o biserică și a
contribuit la clădirea altor biserici, și a tipărit
cărți cu cuprins religios. Aceeași medalie a fost
acordată dlui P. Trăistaru din com. Polana-mare,
județul Dolj, pentru că a clădit o biserică care a
costat 170.000 lei.

— *Volajul împăratului Wilhelm.* Perechea
imperială germană a plecat Sâmbătă dimineața pe
yactul »Hohenzollern« din Siracuza spre Mesina,
unde a sosit la amiază. Yactul era însoțit de un
vapor de războiu german și unul italian. În Me-
sina a fost primit cu bubuituri de tunuri și sgo-
motoase ovațiuni din partea mulțimii de pe țărm.
Autoritățile orașului au mers apoi pe bordul yac-
tului imperial, ca să salute perechea imperială. La
reîntorcerea în Berlin a perechei imperiale, la în-
ceputul lunii Maiu, Wilhelm va trece prin Viena,
ca să feliciteze pe monarhul nostru din inciden-
tul jubileului de 60 ani.

— *15 Martie în Maramurăș.* »Unirea« scrie:
Sărbătoarea proclamării libertății, egalității și fră-
țietății — adică 15 Mărțișor — s'a ținut în școala
gr.-cat. din Budești, cu mai mare alaiu și însu-
fliețire decât anul trecut.

Cu ocaziunea acesta, foala comitatului scrie:
»La 15 Martie, școala gr.-cat. a aranjat o săr-
bătoare însufletită, căreia i-a premers slujba, de
către preotul Victor Gyenge, în decursul căreia
într-o vorbire frumoasă patriotică a arătat însem-
nătatea zilei, după aceea publicul cu pruncii șco-
lari au mers la școala confesională, unde învă-
țăcelii — (bleții opincari) — au declamat poezii
patriotice, între altele și »Talpra magyar« ul lui
Petőfi Sándor, apoi au cântat cântece patriotice
ungurești.

La sfârșit, s'a jucat piesa într'un act »Sors-
jegy«.

Ce păcat dle părinte, că în anul ăsta se va re-
gula congrua, nu-l putea căpăta ajutorul — cel
gras — de stat.

De altmintearea — cred și te asigur — pentru
meritele patriotice, neperitor îți ai făcut numele și
nu te vor uita.

Iar pe seama dtaie, dle învățător, se ridică de
pe acum — după cum știu — școala de stat.
Întrebarea e numai, că asiguratu-ți s'a slujba de
învățător? Cred, că da! Altmintearea nu îți se plă-
tește, să te sfârâmi de atâta patriotism și să îm-
bești capul bieților opincari, cu atâtea cuvinte ne-
înțelese și nesimțite.

Seara, protopretorele Ocnei-Șugatagului a con-
chemat preoții, învățătorii și notarii din cercul
său la cină comună în localul Căsinel, ca să săr-
bătorească și ei ziua memorabilă din 48 în
mod patriotic.

Preoții mai toți s'au prezentat. Intre toasturile
patriotice se numără și a preotului din Sat Șu-
gatag pentru membrul guvernului coaliționist.

După cină »csárdás« quantum satis, până di-
mineața. Slabe lucruri dle Gyenge.

Correspondentul.

— *Pentru »Gazeta de Duminecă«.* Notița
despre adunarea generală a »Astrei« din nrul
62 al »Tribunei« mi-se dădorește mie. Eu am pri-
mit informațiile dela unul care a luat parte și la
adunarea »Silvaniei« și la consfătuirea ce a urmat,
decî le-am putut lua în serios — ba am îndrez-

neală să le susțin și pe mai departe — și numai
atunci le voi privi de »necorecte«, când progră-
mul festivităților va fi un altul — nu cel publicat.
Termenul, conced, a fost greșit, dar »Tribuna« în
un număr de mai târziu a și cores aceasta gre-
șală. »Gazeta de Duminecă« n'are de ce să se
supere, pentru că am prevenit-o, nici să se facă
de rîs cu chestia »informațiilor controlate«. Doar
nu așteaptă ca toate știrile ce apar în zia-
rele românești să fie supuse unei controale din
partea »Gazetei de Duminecă«, înainte de ce s'ar
tipări, oricum să înțelegem controla aceasta? *L.
I. Dan.*

— *Furtună pe Marea Neagră.* Ni-se
scrie din Constanța: De două zile dom-
nește pe Marea Neagră o furtună teribilă.
Vasele din Sulina au plecat în largul mă-
rei. Vasele serviciului maritim român cu
toate acestea urmează regulat cursa.

— *»Coroana«* Institut de credit și eco-
nomii în Bistrița a votat în urma autorizării
primite dela adunarea generală prin direcțiunea
sa următoarele binefaceri și ajutoare: 1. Pentru
școala confesională și literatură populară 300 cor.
3. Pentru »Astra« taxa de fondator (refundare
din 400 cor.) 200 cor. 3. Pentru biserica rom. gr.
cat. din Herina 120 cor. 4. Pentru biserica rom.
gr. cat. din Baia mare (ref. din 500 cor.) 100 cor.
5. Pentru catechetul român din Bistrița 80 cor.
9. Pentru »Reuniunea meseriașilor români din
Bistrița«: a) taxa de fondator 20 cor., b) la fon-
dul casei meseriașilor 50 cor. total 70 cor. 7.
Pentru »Reuniunea română de cântări din Bis-
trița« 50 cor. 8. Pentru »Masa studenților români
din Năsăud« 50 cor. 9. Pentru despărțământul
Bistrița al »Astrei« 20 cor. 10. Pentru atelierul
de țesături românești din Orăștie 20 cor. 11.
Pentru școala civilă de băieți din Ioco 15 cor.
12. Pentru »Reuniunea de binefaceri a femeilor
din comitat« 10 cor. 13. Pomplierilor din Bistrița
20 cor. 14. Pentru mărunt și ajutoare la înfiin-
țarea de reuniuni 145 cor. Total 1200 cor. Din se-
diința direcțiunii ținută în 28 Martie 1908. Direc-
țiunea.

— *Retragerea unui prinț din armată.* Pro-
duce mare senzație în Berlin, că prințul Borvin
Henrich Meckenburg care servea ca locotenent
în regimentul de husari se retrage din armată.
Prințul va întreprinde o călătorie în străinătate
unde în primul rând va vizita pe unchiul său la
Viena.

Pentru moment nu se cunoaște încă motivul
acestei retrageri.

— *O statistică.* În interesanta lucrare: »Dare
de seamă asupra mersului serviciilor de poștă,
telegraf și telefon« în tabloul de numirea ziarelor
și numărul foilor ce au circulat în serviciu poștal
în cursul anului 1906 în România găsim urmă-
toarele date:

»Universul«	30.600.000
»Adevărul«	5.400.000
»Dimineața«	5.040.000
»Acțiunea«	4.318.000
»Țara«	2.880.000
»Patriotul«	2.700.000
»Epoca«	720.000
»Conservatorul«	720.000
»Secolul«	720.000
»L'Independance«	576.000
»Voința«	576.000
»Patria«	500.000
»Prezentul«	360.000

— *Vlad dela Marina.* »Viața literară și ar-
tistică« scrie: La timpul său dl. T. Maiorescu a
atras atenția asupra unui tânăr scriitor originar
din Banat și ofițer în marina română. Numele lui
era Victor Viad și pseudonimul »Dela Marina«. A
scris o serie de poezii glumețe, în dialectul
bănățean, poezii cari arătau pe autorul lor ca un
talent cu viitor. Mort însă în floarea vârstei, n'a
rămas pe urma lui decât acele puține poezii,
dintre cari unele au străbătut prin manualele de
școală. Aflăm acum că sora poetului, domnișoara
Laura Vlad, absolventă a școlii de pictură din
München și profesoară de desen în Craiova a
descoperit mai multe manuscrise de ale răposă-
tului scriitor printre cari un voluminos caiet de
»Impresii de călătorie«. În acest caiet Delamarina
descrie călătoria sa prin Orient, Constantinopul,
Asia-mică, Egipt și alte regiuni de un

plătoresc fermecător. Fiecare capitol este ilustrat
de mâna lui Delamarina, care are și un deo-
sebit talent pentru desen și pictură. Fragmente
din aceste impresii de călătorie, împreună cu ilu-
strațiile lor, vor apare în curând în revista »Lu-
ceafărul« din Sibiu.

— *Tentativă de crimă.* »Viitorul« din Bucu-
rești scrie: »O îndrăzneță tentativă de crimă s'a
săvârșit ieri noapte în str. Uranus Nr. 75. Copila
Mariora B., fata ofițerului de administrație B.,
era să fie asasinată de către un individ, Florea
Tudoran, servitor la muzeul istoric.

De vre o 2 ani, a venit în țară din Transilva-
nia, individul Florea Tudoran în vârstă de 24
ani. El fusese funcționar peste munți, și din
cauza unor acte reprobabile a fost silit să pără-
sească țara. Sosit în București, după ce-a pozat
în victimă pe la diferite autorități superioare, a
reușit să capete un post de servitor la muzeul
istoric.

Acum un an jumătate și el zărește pe stradă
pe d-ra Mariora B., o frumoasă brună, elevă la
școala de Belle-Arte, de care, așa spune el — se
înamorează numai decât. Regulat eșea în calea
copilei, pe care o plictisea mereu cu vorbele sale
de dragoste. Aceasta ne mai pufându-l suferi,
spuse părinților de cele ce-l-se întâmplau pe dru-
mul spre școală. Căpitanul B., luă atunci măsu-
rile necesare și nu mai lăsă fata singură un mo-
ment.

În noaptea trecută, pe la ora 2 jumătate 3,
Florea Tudoran, escaladând grilajul curții căpita-
nului B., pătrunse în casă printr'o fereastră des-
chisă a coridorului. De aci trecu în odaia de pri-
mire, unde dând peste sabia ofițerului se înarmă
cu ea, pentru a pătrunde în camera iubitei. Voind
încea a scoate sabia din teacă și aceasta fiind le-
gata zgomotul ce făcu trezi din somn pe o altă
fiică a căpitanului, d-ra Sofia B., care înspălmân-
tată la vederea unui strein, dădu alarma. Tatăl ei
se sculă îndată, deasemenea și un cumnat, di-
giner S. dela C. F. R. Amândoi săriră asupra ne-
cunoscutului și o luptă se încinse între ei —
luptă care era să lasă în favoarea atentatorului,
el reușind a doborî cu o lovitură de pumn la
pământ pe căpitan. Ordonanța care dormea într'o
cameră din apropiere, auzind cele ce se petre-
ceau, sări în ajutorul stăpânilor săi, chemând și
pe sergentul din post. Cu mare greutate, crimi-
nalul a putut fi dezarmat și dus la circ. 18, unde
fu ținut până dimineața, când a fost trimis poli-
ției.

— *Catastrofa încrucișătorului »Tiger«.*
Despre catastrofa încrucișătorului »Tiger« se
scriu următoarele: Intre orele 8 și 9 seara, în-
treaga flotă engleză a ieșit prin canalul Themsei
în largul mării. La insulele Wight s'a început
atacul nocturn.

O ceață grossă s'a lăsat pe suprafața mării și
ploaia încontinuu. Incrucișătoarele au început ata-
cul. Cu o luptă de 25 noduri pe oră s'au în-
dreptat spre linia de bătaie a inimicului.

Lampele nu au fost aprinse pe nici un vapor
din cauză că încrucișătoarele care au mers cu o
luptă nebună, au voit să încunjure vapoarele
mari de războiu. Așa s'a întâmplat nenorocirea.

Panzeratul »Bervick« în negura mare s'a lovit
de încrucișătorul »Tiger« pe care ca pe o bu-
cată de hârtie i-a tăiat în două. Cel de pe pan-
cerat au observat imediat nenorocirea; manevra
s'a gătat și toate vapoarele de războiu au aler-
gat la locul nenorocirii. La lumina reflectoarelor
s'a început acțiunea de salvare. Partea dinaintea
incrucișătorului n'a fost încă scufundată. S'a vă-
zut cum căpitanul Middleton da porunci, ca ma-
teloții să sară în apă pe care i-a luat apoi bărcile
de salvare venite în ajutor dela celelalte vapoare
de războiu. Se zice că ar fi scăpat toți mateloții,
dar conform constatărei statistice 35 de ma-
teloți împreună cu bravul lor căpitan Middleton
s'au înecat.

— *Omagii memoriei lui De Amicis.* »La
Voce dela Popolo« publică admirabile scrisori și
contribuiri pentru ridicarea unui institut pe seama
orfanilor, aceasta ca omagiu memoriei marelui
poet Edmondo de Amicis.

— *Un ziarist englez.* La Londra a murit în
cursul săptămânii trecute, William Pitt, redactor
parlamentar al marelui ziar »Times«.

Acest ziarist era una din figurile cele mai cu-
noscută, din palatul Westminster. Informațiunile

sale, culese în culoarele Parlamentului, au fost totdeauna de primul ordin și abilitatea cu care știa să prinză noutățile cele mai importante era unanim recunoscută.

În Camera Comunelor, deputații își șopteau între dâșii: — »Ferește-te de urechea lui Pitt« și aceste vorbe au devenit un adevărat cuvânt de ordin, mai ales după ce ziaristul a anunțat, în 1875, retragerea Speakerului Peel, în viața privată. Ele erau nu numai o răutățe, dar și în același timp, un elogiu adus abilității și talentului său de reporter.

E interesant de știut, cum Pitt a aflat informațiunea, cu privire la retragerea Speakerului Peel, care se ținea cu totul secretă și nu era cunoscută de cât de unele personaje politice. Ea nu i-a fost comunicată de cineva, cum s'ar putea crede, judecând după moravurile noastre parlamentare. Ziarele engleze povestesc într'adevăr, că Pitt a dedus-o dintr-o conversație surprinsă în culoarele Westminster-ului și din prezența lordului Balfour, la Parlament.

El a pus în legătură aceste două fapte și ca concluzie, a lansat informația, care a făcut o enormă senzație. În lumea politică engleză și-a stabilit buna sa reputație. Văzând pe sir William Harcourt, leaderul liberalilor, în conferință intimă cu șeful conservatorilor, Pitt a ghicit, cu adâncul său simț politic, de ce era vorba și a doua zi, când a anunțat în Times, retragerea lui Peel cercurile politice au rămas ulmite.

La câteva zile după ce ea s'a adevărit, ziaristul a primit elogiile tuturor fraților și a politicienilor pentru cari știrea era o adevărată relație, iar directorul marelui jurnal i-a oferit o gratificație de 200 lire sterline.

Pitt era un om cult și de și nu a jucat un rol politic prea militant, totuși era foarte apreciat pentru calitățile sale sufletești. În afară de specialitatea sa de redactor parlamentar, el a dus numeroase companii, pentru îmbunătățirea soartei, numeroșilor săraci ai Londrei.

— **Oaspeți români în Fiume.** Ni-se scrie: Azi au sosit aici venind din Abazzia dr. Ioan Popescu din Reghimul săsesc cu soția și Doamnele Constanța Popovici născ. Serb din Chitig-haza și Elena Horváth născ. Serb din Oradea-mare. Oaspeții au fost petrecuți de dl dr. Alexandru Crăciunescu, vestitul medic român din Abazzia. Petrecând mai multe ore în Fiume, societatea a cercetat unica firmă românească de aici Degan.

— **Satisfacție lui Tolstoi.** În ședința de Sâmbătă a Reichsratului austriac s'a fost plănuțit că bătrânul Tolstoi să i-se dea satisfacție pentru ofența ce a primit-o în ședința de Vineri dela deputatul creștin-social Bielhovek. Aceasta însă nu s'a întâmplat deoarece fracțiunile filo-slave nu s'au prezentat la timp la ședința care foarte tute s'a sfârșit. Se crede însă că parlamentul în ședința de azi îl va da bătrânului Tolstoi satisfacția cuvenită.

— **Nenorocire cu balonul.** În apropierea orașului Vyborg (Finlanda) au dat de un balon în care erau doi ofițeri scandinavi: dintre care unul mort, iar celalalt Plyteng numai cu puțin rănit, dar leșinat. Balonul a plecat din parcul clubului aeronautic din Scandinavia în direcțiune sud-estică, dar ajungând într'un strat de aer foarte rece, un vânt puternic i-a mârnat în direcțiune oestică până la orașul Vyborg, unde balonul s'a lovit de turnul bisericii în urma cărui fapt, s'a întâmplat nenorocirea.

— **Pentru revizuirea unui mare proces.** Profesorul Karl Federn, care e șampionul nevinovăției Lindel, a consacrat șapte ani din viața sa să studieze viața lui Dante Alighieri și doi ani pentru reabilitarea Lindel Murri: condamnarea lui Dante în 1302 și condamnarea Lindel Murri în 1908 părăndu-i două erori de aceeași ordine, săvârșite sub imperiul acelorășt pasluni.

Cu concursul lui Björnson Björnsterne, profesorul Karl Federn a arătat prin conferințe și în mai multe limbi cari sunt motivele pentru cari întreprinde opera de reabilitare a Lindel.

Din explicațiile sale rămâne prea puțin din instrucția care s'a prelungit patru ani de un magistrat ignorant și prevenit și din rechizitoriul, care a hst pronunțat de un procuror ales anume.

Instrucția e secretă în Italia. Vreme de patru ani ziarele din lumea întreagă își luară informațiile asupra acestei afaceri dintr'un mic ziar din Bologna, dușman sălbatic al familiei Murri, care inventa în tot momentul cele mai atroce calomnii. Linda era acuzată ba că a fost amanta fratelui ei, ba a tatălui ei; când și când, se publicau mărturisiri pe cari nu le făcuse niciodată.

Judecătorul de instrucție suprima din dosar orice acte favorabile apărării și nu făcea nici una din perchezitiile și verificările cari ar fi slăbit sau ruinat acuzarea.

El a umplut treizeci de volume cu basmele cele mai ridicule și a făcut să dispară documente doveditoare. A supus pe prizonierii la tratările cele mai brutale.

Pe când Linda Murri era o mamă aleasă, adorată de copiii ei, ea a fost zugrăvită ca o mamă vitregă.

Partea civilă în proces, reprezentată prin tuto- rui și curatorul copiilor, a fost de o înverșunare nebună în a dezonora pe mama. S'au travestit faptele, actele, mărturiile; s'au intimidat jurații.

Opinie așitate li trebuiau victime: i-se dăte Linda Murri, care după dl Karl Federn, e cu totul străină de crima săvârșită de fratele ei Tullio asupra soțului și călăului ei, contele Bonmartini.

— Viitorul moral al Italiei, asigură dl Karl Federn, depinde de revizuirea acestui proces.

— **D'ale muncitorilor.** Antreprenorii de zidărie din Paris au declarat Vineri după amiază licențierea lucrătorilor. Nu se semnaleză nici un incident.

20.000 lucrători vor fi fără de lucru în urma acestei concedieri, după calculul Camerei sindicale.

— **Dr. R. Petelentz,** medic dat în judecată pentru că a provocat avorturi la mai multe femei, este luat de presa maghiară drept pildă de stricăciune în România.

Observăm însă acestei prese jidovite, că Petelentz este — *ovreiu*. Iar ca el sunt mulți, mai ales în — Ungaria!

— **Negutătorul din Veneția.** Miliardarul american Astor a găsit din întâmplare un prețios manuscris în care se relatează căsătoria erolilor din «Negutătorul de Veneția». În timpul unui voiaju în Italia el a cumpărat cu 40 mii franci o oglindă de reală antichitate. Aceasta, între hârtiile cari o căpășau, avea și valorosul manuscris de care am pomenit.

— **Primirea de elevi în școala c. și r. de cadeți.** Pe anul prim al școlii c. și r. de cadeți (infanterie) din Sibiu, se primesc cu începerea anului școlar 1908—1909 (în mijlocul lui Septembrie) aproximativ 25—30 tineri fizicește apți, cari cu 1 Septembrie anul curent au implinit etatea de 14 ani, dar nu au trecut peste etatea de 17 ani, simțesc în dâșii aplicarea pentru chemarea militară și au absolvit cu succes cel puțin sufficient, patru clase civile sau patru clase dela o școală medie. Condițiunile de primire cari totodată cuprind și forma rugării se pot căpăta pe lângă trimiterea anticipativă de 45 fl., la școala de cadeți.

Petițiunile de primire pentru locuri de plătit sunt a se înainta la comanda școlii, imediat după primirea testimoniuului dela finea anului școlar curent, dar cel mult până în 8 Iulie st. nou. Dacă petentul are să mai facă vre-un examen de amendare atunci trebuie să trimită un atestat interimar. Cererile necomplete, care se înaintează tocmai la termenul ultim, adică 8 Iulie st. n., nu mai pot fi luate în considerare.

E de observat, că cereri care intenționează obținerea unui loc de tot gratuit, fondat din partea statului sunt a se înainta necondiționat la ministerul r. ungar de honvezi pentru apărarea țării, până la termenul hotărât, publicat în foaia oficială »Rendeleti Közlöny«.

— **Soție uriașă.** Croitorul parizian Achille Prevet și spălătoreasa Sophie Bautreau, după o relație de amor de doi ani de zile s'au căsătorit. Publicul parizian nu a văzut o păreche mai nepotrivită ca aceasta. Pe unde au mers, pretutindeni au produs ilaritate. Soțul mic, slab și schlop iar soția un adevărat colos. Deoarece în timpul din urmă s'au certat foarte mult, Achille s'a hotărât, ca să se despartă de soție. Sophie, soția lui la această declarație a bărbatului s'a năcăjit așa de rău încât i-a luat pe bietul Achille de

piept și i-a aruncat pe fereastră. Și piciorul celalalt și-l-a rupt bietul Achille. Pe moderna «Walkür» poliția pentru fapta aceasta numai cu greu a putut-o aresta și duce la cea mai apropiată secție polițială.

— **Atragem atențiunea on public cetitor asupra anunțului Bezirksverein din Sibiu, și recomandăm susnumita firmă ca cea mai solidă și punctuală, care sunt principiile ei de comerț.**

x Sticlărie, porcelanuri, lămpi și obiecte de lux de argint de china se pot procura pe lângă prețuri fixe și de încredere la urmașul lui Müller Somlyai, Kolozsvár, Kossuth Lajos utca 4 sz., care e furnizorul mai multor institute, întreprinderi și corporațiuni. Candelambre de biserică, lămpi suspendate 2 fl. 50, 12 pahare de apă cișălate 72 cr.

Vă rugăm să fiți atenți la firmă.

Felurimi.

O întâmplare tragi-comică. Într'una din zilele trecute, două fete frumoase din New York, întâlnind într'o stradă pe un tânăr, începură să-l ia la bătaie, cărându-i cu nemiluita una pumnul, cealaltă lovituri zdravene de umbrelă. Mulțimea, care se grămădise ca la urs, făcea haz mare și îndemnă pe fete să dea înainte, să nu se lase. În vremea asta sosit un polițist, care căută să pună capăt scandalului.

— N'ai nici un amestec aici! Ai înțeles! —
— Îi strigă o fată. N'avem nevoie de ajutor!

Polițistul despărți totuși pe cele două luptătoare și le duse atât pe ele cât și pe bietul tânăr, surhidit de ele, la secția cea mai apropiată. În fața comisarului bătutul spuse că cele două fete, cari li sunt cumnate, li invitaseră la o »întâlnire« printr'o scrisoare anonimă și că la acea întâlnire fu bătut măr.

— »Așa! — zise fata cu umbrela. Omul ăsta, dle comisar, e un mizerabil. Și-a bătut nevasta, care mi-e soră și acum zace bolnavă din pricina bătăii lui«. Și după ce aruncă o privire încruntată asupra cumnatului, continuă: — »Imi pare rău numai că mi-am rupt umbrela de căpățina groasă a dobitocului ăstuia. Dar a meritat«.

— »N'ați făcut bine — zise comisarul — și trebuie să vă condamni la câte un dolar amendă«.

— »Foarte bine — grăi femeia cu umbrela — dar ce-o să faceți cu el? Nu l'asa că o să-l băgați la răcoare pe un an cel puțin?«

— »Ba li dau drumul — răspunse comisarul. Ochii femeii scăpărau de furie.

— »Așa? Asta zici că-i dreptate? Suntem vesele că ne-am făcut singure dreptate. Dar a doua oară n'o să mai scape așa de ușor«.

În loc să fie închise în celulă, li-sa dat voie celor două femei să stea în odala paznicului închisorii, până și-au plătit amenda...

Eleonora Duse. Dșoara Margot Furstenwäther publica în »Neue Freie Presse« impresiunile ei din viața petrecută cu Eleonora Duse în timp de trei luni pe când marea tragediană își făcea turneul artistic în Germania. Sunt impresiuni de o gingașie rară, sunt note de un farmec nespus cari pun într'o lumină sfântă pe aceasta regină a scenei. Eleonora Duse, într'adevăr, a ocupat un loc special în istoria artiștilor.

Pe când majoritatea lor sunt niște entușiști admiratori ai artei lor, pe care o slăvesc și adoară, Duse a urât pururea teatrul ca un ce distrugător a tot ce e frumos, bun, în sufletul omenesc. Femeia artistă pierde tot farmecul ei, toată castitatea inimii și cugetului. De aceea ea a trăit și trăește departe de teatru, de zgomotul și zarva reclamel, intervieurilor, ziarelor. Născută probabil a fi o bună și blajină burgheză, iubitoare a vetrei sale, a copiilor săi, ea a avut în orez teatrul care a răpit-o dela suavitatea acestei vieți.

Și din notele dșoarei Furstenwäther reese același ură pentru teatru, lume. Aceasta li propunea să viziteze orașele în cari juca, să primească pe ziaristi și pe oameni de literă: dar ea răspundea;

— La ce bun, mie imi sunt suficiente cărțile, meditațiile mele, d-ta ești încă un copil și nu ști că viața cea mai bună și mai frumoasă e viața sufletească în care te găsești pe tine însuși.

Într'o seară, spune dșoara Furstenwäther, se juca »Dama cu Camelli« și Eleonora Duse avu-

sese pe scenă un buchet splendid de roze, rozele cele mai frumoase, cele mai rari. După reprezentare aceasta le-a luat cu ea ca să le aducă acasă. Eleonora Duse văzându-le în cupele care le ducea spre casă îi spuse.

— Le-al luat cu d-ta! Sunt ofilite; sârmanele roze.

— Voiu căuta să le reinprospătez punându-le în apă.

— E în zadar; căldura scenei le-a ofilit.

Iar o clipă mai târziu cu un surâs dulce a adăugat:

— Da, asta-i arta. E fără milă. Ea topește toată puterea și inima aceluia ce o atinge. Din cine și-a trăit viața pe scenă, nu mai rămâne nimic pentru viitor.

În gândirea aceasta e tot regretul atâtor frumuseți răspândite pentru totdeauna și poate aceasta să fie cauza pentru care Duse a urit scena, gândindu-se că nimic decât un nume nu va rămâne din afăta comoara de artă ascunsă în sufletul ei.

Jos mustățile! — »North American Review« înregistrează următoarea experiență interesantă și conchizătoare în ce privește scopul urmărit, făcută în America. Doi tineri, unul ras, celălalt cu mustăți, au fost invitați să depună, pe rând, câte o sărutare pe pielea delicată a unei fete, care voise să se devoteze pentru această cauză ce interesează omenirea. Cu o perie sterilizată fură strănși microbi lăsați pe buzele feței și închiși într'un tub de sticlă.

Peste patru zile — zice revista americană — tuburile fură deschise. Cel care conținea urmele lăstate de sărutarea omului ras era acoperit de pete. Fiecare dintre ele conținea o colonie de germeni și de microbi aproape nevătămați.

Tubul tinărului cu mustăți cuprindea din potrivă, bacili aparținând speciilor celor mai primejdioase. În el se găseau: bacilul officei, bacilul difteriei, germele putrezirii. — tot felul de bacili erau acolo, chiar și un fung de pe piciorul unui palanjen.

Rezultatele acestei experiențe erau așa de înspăimântătoare, în cât nimeni nu cutează să le spună tinerii fete.

Lupta continuă.

— Ședința dela 6 Aprilie a Dietei. —

— Prin telefon. —

Vorbirea lui dr. I. Maniu și V. Damian.

Prezidează Justh și apoi Rakovszky.

Dintre naționaliști sunt de față: Dr. I. Maniu, dr. A. Vlad, M. Polyt și V. Damian.

Senzația ședinței este vorbirea clasică a lui Maniu, care a durat trei ore întregi. În primul rând el combate propunerile lui Mérey, în al doilea rând ale lui Szmeccsáryi, iar după aceea vorbește în general din punct de vedere teoretic și comparând proiectul în discuțiune cu regulamentele altor parlamente.

Combate îndeosebi tăria și omnipotența ce caută să se asigure președintelui dietei, care devine astfel o unealtă primejdioasă în mâinile guvernului.

Propune la acestea, dacă ungrilor le place atât de mult să se compare cu străinătatea, să facă și în privința aceasta cum este în Anglia: Președintele să nu fie membru al nici unui partid ci ales pe viață, independent de orice influență și păzitor strict al libertății parlamentare, pe

care actualul proiect de altmintrelea țintește să o desființeze.

La fiecare alineat din punctul II propune câte o modificare.

La orele 11 și jum., ocupă prezidiul Rakovszky, care de mai multe ori se leagă de orator și îl chiamă, fără nici un motiv, să se țină de obiect.

Maniu continuă să arate cât de fără senz și imposibilă este dispoziția ca numai 100 de deputați să poată cere votare nominală. Nici un partid nu poate dispune în ori și ce moment de 100 deputați și de aceea ar trebui ca să se redacteze acest punct în senz ca și 40 deputați să poată cere votare nominală.

Zice, că regulamentul camerei este de-o însemnătate regnicolară, e garanție constituțională, este un drept al țării, pe care nici un partid nu-i permis să-l schimbe pentru interese speciale, căci astfel se clătină încrederea obștească față de-o instituțiune mare de stat.

Rakovszky îl întrerupe deja a treia oară. Maniu termină cerând tipărirea propunerii sale, ceea ce majoritatea respinge însă.

V. Damian ține o foarte documentată și bine studiată vorbire combatând dispozițiunile din articolul II. și face mai multe propuneri. Cere tipărirea propunerilor sale, ceea ce însă majoritatea respinge.

Farkasházi vorbește deasemeni în contra articolului II., care are ascuțit îndeosebi împotriva naționalităților. Între altele zice că este o greșală a considera naționalitățile drept dușmani ai patriei și nației maghiare. Dacă așa ar fi, atunci naționalitățile nu ar putea și nu ar trebui să ocupe loc în parlament. Condamna politica de naționalități a guvernului.

Ședința se ridică la orele 2.

Ultime informațiuni.

Alegerile din Portugalia. Lisabona, 6 Martie. La alegerile generale din țară au isbutit 98 monarhiști dintre cei 147 aleși.

Economic.

Un congres regnicolar al funcționarilor de bancă se proiectează a se aranja la zilele de 7 și 8 Iunie n. c. în Dobrișin.

Debușeu pentru fructe uscate. Finlanda importă în fiecare an mari cantități de fructe uscate precum: prune, mere, etc. Importul făcându-se prin Hamburg și Lübeck din Bosnia, Serbia, Turcia, Grecia Spania și America de Nord.

Bursa de mărfuri și efecte din Budapesta

Budapesta, 4 Aprilie 1908

INCHEEREA la 1 ORĂ :

Grâu pe Apr. 1908 (100 kg.)	22.81—22.20
Secară pe Apr.	21.——21.02
Ovăz pe Apr.	14.40—14.42
Cucuruz pe Mai 1908	12.60—12.62

INCHEEREA la 4 ORE :

Grâu pe Apr.	22.42—22.44
Secară pe Apr.	20.90—20.92
Ovăz pe Apr.	14.44—14.46
Cucuruz pe Mai 1908	12.64—12.66

Prețul cerealelor după 100 klg. a fost următorul :

Orâni

de Tisa — — — —	21 K. 70—23 K. 40
Din comitatul Albei — — — —	22 » ——22 » 80
De Pesta — — — —	21 » 40—23 » —
Bănățenesc — — — —	21 » 50—22 » 70
De Bacica — — — —	21 » 60—22 » 85
Săcară — — — —	21 » 05—21 » 15
Orzul de nutreț, calitatea I. 13 » 60—14 » —	
» de calitatea II — — — —	13 » 20—13 » 50
Ovăz » » I — — — —	15 » 80—16 » —
» » » II — — — —	15 » 70—15 » 90
Cucuruz vechiu — — — —	— » — — — —
» nou — — — —	12 » 95—13 » 05

BIBLIOGRAFIE.

A apărut nr. 3 (Martie) An. 42-lea din excelența revistă *Convorbiri Literare* cu următorul bogat cuprins :

Al. G. Florescu : Sanda (dramă). Dimitrie Nanu : Dalia (versuri). A. C. Popovici : Demagogie criminală. Elena Farago : Din drumuri (versuri). I. Slavici : Sufletul românesc. G. Tutoveanu : Pace (versuri). S. Pușcariu : În jurul Dicționarului Limbii Române. E. Ciuch : Eterna tainică chemare (versuri). A. Teohari : Răscoalele și intelectualii noștri. Cronică literară și științifică : Fapte, recenzii, reviste. Al. Tzigara Samușcaș : Cronică artistică. Turnul și biserică Colțea. C. Hlotu : Cronică politică. Cassa rurală în parlament. Gr. Antipa : Cronică economică : Punerea în valoare a terenurilor de inundație a Dunării. C. C. Burgețeanu : Cronică școlară. O personalitate didactică. S. Dela Academia Română : Deschiderea sesiunii generale din 1908. Răsuș Șirianu : Dela Români de peste hotar. Inscriptiile școlare. Pojar care jertfește. Tăut ; Din Bucovina : Două portrete de Volvozi Români. Bibliografie.

Slabiciunea

provenită sau din nedesvoltarea organelor, sau din boală, se vindecă repede prin Emulsiunea SCOTT, care se poate numi de medicament nutritiv, fiindcă puterea lui vindecătoare e neîntrecută și pe lângă aceasta e gustos și se mistue ușor. Și cel mai îndărătnic bolnav se obișnuiește ușor cu

Emulsiunea SCOTT,

care nu produce greutate nici în stomacul cel mai slab.

Prețul unei sticle originale 2 cor. — — — — 50 fil. — — — —

Se află în toate farmaciile.

La cumpărarea Emulsiunii vă rog să observați marca care reprezintă un pescar.

Posta Administrațional.

Ioan Bărsan. Bogat. Am primit 10 cor. ca abonament până la 1 Iulie 1908.

Redactor responsabil Ioan N. Iova.
Editor proprietar George Nichin.

Farmacia „Regina Elisabeta“
laborator medical și cosmetic
Szeged, Csongrádi sugár-ut.

Recomandă preparatele celebre cu efect experimental sau gur, fabricate în laboratorul cosmetic și cunoscut sub numele „Elisabeta“.

Cremă de față „Elisabeta“ — de zi și de seară — redă feței fragințimea tinereții, împiedică formarea orășelilor, face să dispară imediat piștruiile, petele de fect și tot felul de necurătenți ale pielii. Prețul 1 și 2 cor.

Lapte de crin „Elisabeta“, contra taturilor bualelor de piele și a defectelor frumuseții, efect sigur. Prețul 1 cor. 20 fil.

Spirit de păr „Elisabeta“ după o folosire de câteva zile împiedică formarea mătreței, întărește rădăcinile bolnavilor părului. Prețul 1 cor. 60 fil.

„Buzodol“ contra asudării picioarelor și a mâinilor — după o singură folosire, efect sigur și în cazurile cele mai grave. Prețul 1 cor.

Singurul deposit la fabricantul. Comandele din provincie se îndeplinesc punctual. La o comandă de 10 cor. nu se scotește împachetarea și portul.

Lemle József, farmacia.

«CRISANA», institut de credit și economii în Brad.

CONCURS.

Direcțiunea institutului de credit și economii „Crisana“ din Brad, publică concurs pentru ocuparea postului de **conducător-contabil** la înființându *filială din Hal-maglu* cu termen până la 15 Aprilie n. 1908.

- Beneficiile împreunate cu acest post sunt:
1. Salar fundamental anual de K. 1800.
 2. Bani de cuartir K. 400.
 3. Tantiemă statutară (toți funcționarii, afară de director cel puțin 40/0 din venitul curat după substragerea a 5% dividendă, în proporția salarelor lor).
 4. 6 cuincuenale de câte 10% după salarul fundamental.
 5. Drept de penziune conform normativului în vigoare.

Doritorii de-a ocupa acest post, au să dovedească, că au absolvat o școală comercială cu examen de maturitate, că posed pe deplin limba maghiară și ev. și cea germană și că au praxă destulă ca să conducă independent agendele filialei și contabilitatea.

Cel ales va avea să-și ocupe postul la 1 Iunie n. a. c., eventual și mai curând și să depună o cauciune egală cu salarul.

Cererile însoțite de documentele de lipsă și de fotografia petentului sunt a se adresa până la termenul de sus la direcțiunea institutului, unde se pot căpăta informațiuni mai detaliate.

Brad, la 5 Martie 1908.

Direcțiunea.

Doi tauri de rassa „Pinzgau“ în etatate de 2 ani sunt de vânzare la **George Crețariu**, proprietar **Vingard**, up **Koncza**. (Alsófehér m.)

Numai e emigrare!

pentru că și la noi poate câștiga ca'n America, dacă se ocupă cu industria noastră de casă.

Dă lămuriri prima întreprindere din Ungaria de Sud de mașină de împletit în casă.

Kötögép vállalat, Szeged,
strada Iskola nr. 18.

O preteasă văduvă, din familie bună, care se pricepe la fiert și la ale casei se recomandă de îngrijitoare bonne, ori econoamă la un domn, preot, sau învățător mai în etate, pe lângă remunerație modestă. A se adresa la administrația ziarului.

Primul salon de corsete în Sibiu
Premiat. Premiat.

Recomandă tot felul de corsete fine și elegante după măsură.

Deposit bine asortat

În 40 de feluri de corsete (și tot felul de articole de felul acesta) fason particular totdeauna în rezervă.

Cu stimă.

J. Oschanitzky.

Bretterpromenade Palais Habermann.

Fason bun.

Prețuri reale.

Chugyik Sándor, B.-Csaba

Fabricant de cimbale.

Pregătește cele mai bune

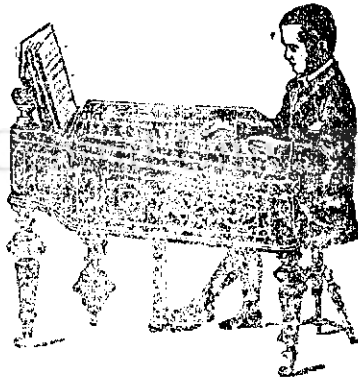
cimbale,

precum și

repararea tuturor instrumentelor

cu coardă

pe lângă garanție și prețuri moderate.

Înștiințez pe on. publică că mi-am mutat măcelăria pe Szabadság-tér în edificiul teatrului vechiu unde, vind carne proaspătă de porc cu 68 cr. Untură curată cu 68 cr., slămina, cu 68 cr., șunca afumată cu 90 cr. înainte 80 cr. cotlete 90, coaste 72, picioarele cu 60, mațele cu cele mai favorabile prețuri de zi. Mațe și săpun de uscat de casă, varză acră, napi crastaveți și pipărci se pot căpăta în măcelăria lui **Garay Károly**, în Arad pe Szabadságtér.

Cea mai mare și mai ieftină firmă de grădinarit din țară.

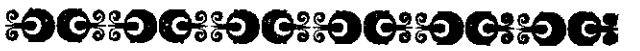
200,000 bucăți de ultoi de viie, 200,000 bucăți riparia, 100,000 bucăți pomi frumoși cu coroană 200,000 bucăți trandafiri nobili, 100,000 bucăți arbori de lux și cireși de lux se pot căpăta cu un preț fabulos de ieftin, catalog de specii și prețuri se trimit gratuit și porto franco, — firma

Váravelencei műkertészeti és rozsatelep
Nagyváradon.

O rugare modestă, care nu vă costă nici o oboseală, dar administrației ziarului nostru poate fi de mare folos.

Ziarul nostru roagă pe onorat public că la cererea prețurilor curente sau la ori ce cerere sau cumpărare să se provace că adresa firmei a cetit-o în Tribuna.

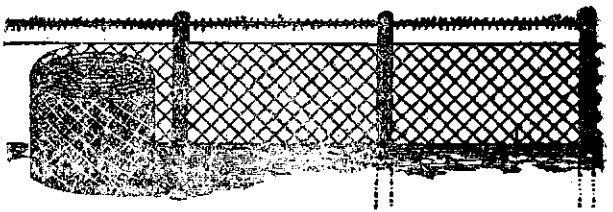

Sontag Marton

fabrică de somiere de sârmă, zifuri pentru trăsuri și de site

Kassa. Str. Szerecsen Nr. 1.

Fac tot felul de grilaje de sârmă, dela cele mai simple până la cele mai împodobite. Fac rețele de sârmă pentru îngrădirea

curților de fazan, păduri, vii, grădini de poame, curți, parcuri și curți de galțe,

ciururi de pământ și nisip

ștergătoare de picioare din sârmă

cu un cuvânt tot felul de obiecte de sârmă somierie elastice de sârmă și zifuri elastice de sârmă de oțel. Grilagiurile făcute după model sunt ieftine și întrec toate grilagiurile prin trănicie și practicitate.

PREMIATĂ CU PRIMUL PREMIU LA EXPOZIȚIA MILLENARĂ DIN BUDAPESTA ÎN 1896.

Fabrică de ceasuri de turn și turnătorie de clopote

G. P. PANTELICĂ în **SEMLIN**
(ZIMONY)

FIRMA FONDATĂ ÎN 1854.

FIRMA FONDATĂ ÎN 1854.

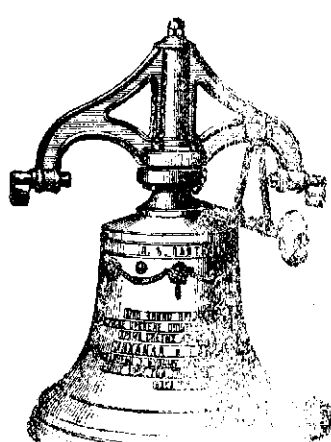
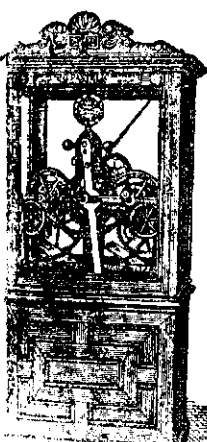
Face ceasuri de turn după felul cel mai nou, propriu de construcție, cu pendulă liberă, cu sîrmă.

Toarnă clopote noi, face smalturi mișcătoare de fier, la clopote vechi pentru ale acorda armonice, face adnexe de clopot de fier.

Garantează execuție precisă.

Bisericeilor și comunelor sărace li să dă în rate de mai mulți ani.

Am cercat expoziția universală din Paris din 1900, cu scop de studiu.

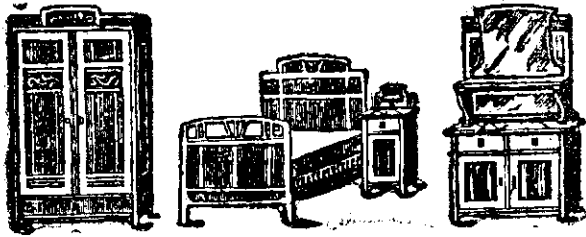

Gergely István,

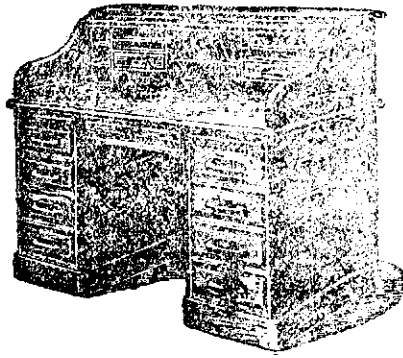
măsar de edificiu și mobile de artă.
 .. Fabrică cu deseneuri patentate. ..
Kolozsvár, str. Monostor nr 7.

Se recomandă publicului din loc și provincie: primește montarea edificilor a odăilor și bucătărilor, precum și cafenele, biurouri, și prăvălii mai departe lucrează portale după desenul dat sau după desenul propriu dela cele mai simple până la cele mai complicate cu preț favorabil și executate cu punctualitate.

Lucrul bun și frumos nu e scump.

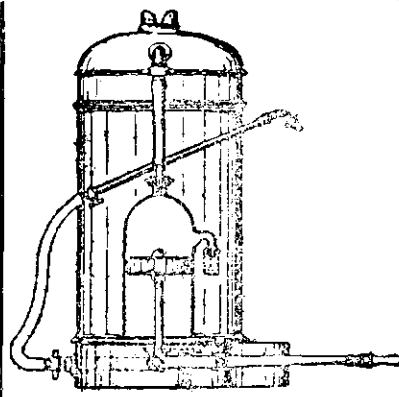

Masă de desen patentată atât pentru școli cât și pentru scopuri particulare, potrivită pentru ori-ce formațiune corporală. — Primesc aranjarea bisericilor, a școalelor și a locuințelor, a cafenelelor biurourilor etc. după modele date sau după desene proprii dela cea mai simplă executare până la cea mai complicată.

Nou! | **INDUSTRIE MAGHIARĂ!** | **Nou!**

Cele mai bune stropitoare de vii ale prezentului.

Succesul universal al unei inventațiuni - maghiare!
 Descoperirea lui LUGOSI FERENCZ.

A cutreierat deja lumea întreagă și o folosesc cei mai renumiți proprietari de vii

Stropitoarea de vii

fiindcă e cea mai bună, cea mai perfectă din timpul

prezent și se economisește mult timp și materie, nu se strică, garanție pe 5 ani. Singurul fabricant:

Lugosi Ferencz în Gzegléd.

Nou! | Catalog de prețuri gratuit și porto franco. | **Nou!**

Cel mai potrivit timp de sămănat.

Pentru sămănăturile de primăvară

recomandăm semințele sigilate din partea controlului de semințe a statului.

Semințe de lucernă, trifoi roșu, trifoi alb, trifoi svedian, trifoi de hemei, trifoi încarnat, trifoi de rouă, trifoi cu păstăie și diferite semințe de iarbă, napi de nutre, din Germania de nord, semințe de in.

Cucuruzregina Prairiei, Cinquantino, semințe de cele mai valoroase legume și de flori, puternică și veritabilă, curată. Ceară de pomi, treiste rafia, treiste cu țiavă, troicare nichelate și foarfeci de animale cu prețuri ieftine.

Comandele din afară se îndeplinesc prompt și exact.

Catalog de prețuri ilustrat porto-franco.

Hala de vândut și economiei de pământ. (Bezirksvereins).

Sibiu (Nagyseben).

Cam sameni așa seceri.

Prețuri ieftine. Serviciu prompt.

 Prăvălie nouă.

WEISZ și BENJÁMIN

ARAD, Andrássy tér Nrul 22.
 (Lângă farmacia Hajos).

Recomandăm magazinul nostru asortat din nou așa d. e.

Lucrări de mână și tot felul de articole ce se țin de aceasta branșă,

mănuși de dame, dantele, panglici, haine de copii și trouseau pentru bébé, mare asortiment.

Serviciu atent.

Prețuri eftine.

Telefon în loc și provincie 635.

Müller György

prăvălie de prapuri, odăjdii și obiecte bisericesti
Temesvár-Józsefváros, Uri-utca nr. 16

recomandă magazinul său bogat de odăjdii bisericesti, acopereminte pentru altar și obiecte pentru biserici de ritul ortodox. Tot felul de steaguri bisericesti, articoli de aramă și lemn precum icoane sfinte.

Cruci din tinichea pentru câmpuri, obiecte pentru împodobirea bisericilor în execuție frumoasă și după stil.

Provocându-mă la experiența câștigată pot să asigur onorata preoțime, că voi putea satisface pretenționiilor celor mai gingașe.

Carl Raab

Cel mai mare magazin cu aparat de muzică din comit.
Bácsbodrog. Zombor, str. Zrínyi.
 Ujvidék, str. Duna 5 (âng. Promenadă).

Aparate fabricate proprii și anume: vioare, celo mari, mici, trimbiți, flaute, clarinete, tobe mari și mici, baș-tambure de rangul întâi, harfă de forma ferei, — le recomand cu toată căldura.

Harmonice, gramofone, fonografe și alte asemenea aparate, atât cu corzi de piele cât și de oțel din țară cât și străinătate în cel mai mare asortiment.

Drege orice aparat muzical, specialiști are la dispoziție.
 Catalogul prețurilor trimis ori cui grațis și franco.

